

OBSAH

1. VÝVOJ SÚDNEHO SYSTÉMU ÚNIE..... 17

1.1 EURÓPSKE SPOLOČENSTVO UHLIA A OCELE A SÚDNY DVOR ESUO	17
1.2 VZNIK SÚDNEHO SYSTÉMU EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV	22
1.3 ÚLOHA JUDIKATÚRY SÚDNEHO DVORA.....	30
1.4 VÝVOJ SPOLOČENSTIEV V 60. AŽ 80. ROKOCH A DOSAH NA KOMUNITÁRNU SÚDNU OCHRANU.....	36
1.5 PRVÁ REVÍZIA PRIMÁRNEHO PRÁVA A REFORMA SÚDNEHO SYSTÉMU ES	42
1.6 ZMLUVA O EURÓPSKEJ ÚNII A SÚDNY SYSTÉM EÚ.....	47
1.7 EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR.....	50
1.8 FUNGOVANIE SÚDNEHO SYSTÉMU EÚ V 90. ROKOCH	54
1.9 MODERNIZÁCIA SÚDNEHO SYSTÉM EÚ OD ROKU 2000 DO 2010	60
1.10 REVÍZIA PRIMÁRNEHO PRÁVA LISABONSKOU ZMLUVOU A SÚDNY SYSTÉM EÚ OD ROKU 2010	70

2. ŠTRUKTÚRA A ORGANIZÁCIA SÚDOV ÚNIE 76

2.1 SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE.....	76
2.1.1 Štruktúra Súdneho dvora.....	78
2.1.2 Organizácia Súdneho dvora	93
2.2 VŠEOBECNÝ SÚD	100
2.2.1 Štruktúra Všeobecného súdu	101
2.2.2 Organizácia Všeobecného súdu	108
2.3 SÚD PRE VEREJNÚ SLUŽBU EÚ.....	113
2.3.1 Štruktúra Súdu pre verejnú službu.....	115
2.3.2 Organizácia Súdu pre verejnú službu	121

3. PRÁVOMOC A PÔSOBNOSŤ SÚDOV ÚNIE 124

3.1 PRÁVOMOC SÚDOV ÚNIE	126
3.1.1 Základná charakteristika právomoci súdov Únie.....	126
3.1.2 Pramene judikatúry súdov Únie.....	130
3.1.3 Interpretácia práva EÚ súdmi Únie.....	135
3.2 PRÍSLUŠNOSŤ SÚDOV ÚNIE	141
3.2.1 Vecná príslušnosť súdov Únie	142
3.2.2 Funkčná príslušnosť súdov Únie.....	146

4. KONANIE PRED SÚDMI ÚNIE 147

4.1 VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ KONANIA.....	149
4.1.1 Zastupovanie strán.....	149
4.1.1.1 Zásada povinného zastúpenia	149
4.1.1.2 Postavenie zástupcov	152
4.1.2 Neodkladný účinok konania	154
4.1.3 Bezplatnosť konania	155
4.1.4 Bezplatná právna pomoc.....	155
4.1.5 Jazyk konania.....	159
4.1.6 Spojenie a vylúčenie vecí	163
4.1.7 Podanie.....	166
4.1.8 Počítanie času	168
4.1.9 Doručovanie.....	174
4.1.10 Nahliadanie do spisu	176
4.2 PRIEBEH KONANIA.....	176
4.2.1 Písomné konanie.....	177
4.2.1.1 Návrh na začatie konania.....	177
4.2.1.1.1 Základné náležitosti návrhu	177
4.2.1.1.2 Ďalšie náležitosti návrhu.....	184
4.2.1.1.3 Zmena a doplnenie návrhu počas konania	185
4.2.1.1.4 Spoločný návrh	189
4.2.1.1.5 Uverejnenie návrhu	189
4.2.1.1.6 Späťvzatие návrhu	190

4.2.1.2 Výmena vyjadrení.....	191
4.2.1.2.1 Vyjadrenie odporcu	191
4.2.1.2.2 Replika a duplika	192
4.2.1.3 Predbežná správa súdci spravodajcu.....	193
4.2.2 Dokazovanie.....	194
4.2.2.1 Priebeh dokazovania	194
4.2.2.2 Dôkazné prostriedky	198
4.2.2.2.1 Výsluch účastníkov konania.....	199
4.2.2.2.2 Vyžiadanie informácií a predloženie listín	199
4.2.2.2.3 Výsluch svedka a znalca.....	201
4.2.2.2.3.1 Svedecká výpoved'.....	201
4.2.2.2.3.2 Znalecký posudok	203
4.2.2.2.3.3 Spoločné ustanovenia o svedkoch a znalcoch	205
4.2.2.2.4 Ohliadka miesta	207
4.2.3 Ústne konanie	208
4.2.3.1 Všeobecné pravidlá.....	208
4.2.3.2 Priebeh pojednávania	209
4.2.3.3 Opäťovné otvorenie ústneho konania.....	211
4.2.4 Prerušenie konania a postúpenie veci	214
4.2.4.1 Prerušenie konania	214
4.2.4.2 Postúpenie veci	215
4.3 VEDĽAJŠIE ÚČASTNÍCTVO	217
4.3.1 Subjekty oprávnené vstúpiť do konania	218
4.3.2 Podmienky vstúpenia do konania	219
4.3.2.1 Záujem na výsledku konania	219
4.3.2.2 Podpora petitu hlavného účastníka	221
4.3.3 Priebeh konania.....	223
4.4 PREDBEŽNÉ OPATRENIA.....	225
4.4.1 Konanie o predbežnom opatrení.....	226
4.4.1.1 Návrh na nariadenie predbežného opatrenia.....	226
4.4.1.2 Priebeh konania.....	227
4.4.1.3 Rozhodnutie o návrhu	228
4.4.2 Podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia	230
4.4.2.1 Súvislosť s hlavným konaním.....	231
4.4.2.2 Nevyhnutnosť	232
4.4.2.3 Naliehavosť	233

4.4.2.4 Odôvodnenie.....	237
4.4.2.5 Rovnováha záujmov	238
4.4.3 Druhy predbežných opatrení	238
4.4.3.1 Odklad právnych účinkov aktu inštitúcie	239
4.4.3.1.1 Odklad účinnosti aktu	239
4.4.3.1.2 Odklad vykonateľnosti aktu.....	240
4.4.3.2 Iné predbežné opatrenia.....	241
4.5 PREDBEŽNÉ PROCESNÉ OTÁZKY	243
4.5.1 Procesné otázky vznesené účastníkmi.....	243
4.5.2 Procesné otázky, o ktorých rozhoduje súd bez návrhu	245
4.6 SÚDNE ROZHODNUTIA.....	248
4.6.1 Rozsudok.....	248
4.6.1.1 Charakteristika rozsudku	248
4.6.1.2 Rozsudok pre zmeškanie	252
4.6.1.3 Konanie o výklade rozsudku	253
4.6.2 Uznesenie	256
4.6.3 Stanovisko.....	256
4.7 TROVY KONANIA	257
4.7.1 Druhy trov	257
4.7.2 Rozhodnutie o trovách.....	259
4.8 OPRAVNÉ PROSTRIEDKY	264
4.8.1 Odvolanie	264
4.8.1.1 Podmienky odvolania	264
4.8.1.2 Právne dôvody odvolania	266
4.8.1.3 Priebeh odvolacieho konania.....	269
4.8.1.4 Rozhodnutie o odvolaní.....	271
4.8.2 Návrh tretej osoby na zmenu rozsudku	274
4.8.3 Obnova konania	276

5. PREJUDICIÁLNE KONANIE 279

5.1 PREDMET PREJUDICIÁLNEHO KONANIA.....	286
 5.1.1 Výklad práva Únie	290
5.1.1.1 Zakladajúce zmluvy	292
5.1.1.2 Všeobecné zásady práva Únie	294
5.1.1.3 Medzinárodné zmluvy uzatvorené Úniou alebo zaväzujúce Úniu .	296
5.1.1.4 Akty inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie.....	297
5.1.1.5 Rozsudky súdov Únie	298
 5.1.2 Skúmanie platnosti sekundárneho práva Únie.....	298
 5.1.3 Dohovory uzatvorené medzi členskými štátmi	301
5.2 VNÚTROŠTÁTNE KONANIE A PODÁVANIE PREJUDICIÁLNYCH OTÁZOK	303
 5.2.1 Pojem 'vnútroštátny súdny orgán'	304
 5.2.2 Charakter konania, v ktorom možno podať otázku	312
 5.2.3 Obligatórne a fakultatívne podávanie otázok.....	315
5.2.3.1 Obligatórne podávanie prejudiciálnych otázok	316
5.2.3.2 Fakultatívne podávanie prejudiciálnych otázok	324
5.2.3.3 Rozhodnutie o podaní prejudiciálnej otázky	326
5.2.3.3.1 Čas podania otázky.....	327
5.2.3.3.2 Forma a obsah rozhodnutia	329
5.2.3.3.3 Neprípustné otázky	334
5.2.3.3.4 Procesný postup pri podávaní otázky.....	335
5.2.3.3.5 Nariadenie predbežných opatrení.....	339
5.3 PREJUDICIÁLNE KONANIE PRED SÚDNYM DVOROM	344
 5.3.1 Priebeh konania.....	344
 5.3.2 Subjekty zúčastnené na konaní a postavenie účastníkov vnútroštátneho konania.....	346
 5.3.3 Opatrenia na zrýchlenie konania.....	349
 5.3.4 Právomoci Súdneho dvora	351
 5.3.5 Prejudiciálny rozsudok.....	358
5.3.5.1 Rozsudok o výklade práva Únie	358
5.3.5.1.1 Záväznosť interpretačných rozsudkov	358
5.3.5.1.2 Časové účinky interpretácie	360
5.3.5.2 Rozsudok o platnosti aktu Únie	362

6. SÚDNA OCHRANA VOČI ČLENSKÝM ŠTÁTOM ...367

6.1 KONANIE O PORUŠENIE POVINNOSTI ČLENSKÝM ŠTÁTOM ...369	
6.1.1 Podmienky konania podľa čl. 258 a 260 ZFEÚ.....	370
6.1.2 Priebeh konania podľa čl. 258 až 260 ZFEÚ.....	382
6.1.2.1 Predsúdne konanie o porušenie povinnosti členským štátom ..	382
6.1.2.1.1 Odôvodnené stanovisko Komisie.....	384
6.1.2.2 Súdne konanie o porušenie povinnosti členským štátom	388
6.1.2.3 Lehoty konania o porušenie povinnosti členským štátom.....	390
6.1.3 Právomoc Súdneho dvora v konaní o porušenie povinnosti členským štátom	391
6.1.4 Vynútiteľnosť rozsudku Súdneho dvora a konanie podľa čl. 260 ods. 2 ZFEÚ	393
6.2 KONANIE O ŠTÁTNEJ POMOCI.....	397
6.3 OSTATNÉ KONANIA VOČI ČLENSKÝM ŠTÁTOM.....402	
6.3.1 Konanie podľa čl. 106 ods. 3 a čl. 114 ods. 9 ZFEÚ	402
6.3.2 Konanie o porušenie Štatútu Európskej investičnej banky	405
6.3.3 Konanie podľa článku 348 ZFEÚ.....	406
6.4 KONANIE O PORUŠENIE POVINNOSTI NÁRODNÝMI CENTRÁLNYMI BANKAMI	407

7. SÚDNA OCHRANA VOČI INŠTITÚCIÁM ÚNIE.....408

7.1 KONANIE O NEPLATNOSŤ AKTU INŠTITÚCIÍ ÚNIE.....409	
7.1.1 Preskúmateľné akty.....	411
7.1.1.1 Primárne právo	412
7.1.1.2 Medzinárodné zmluvy	415
7.1.1.3 Akty zástupcov vlád členských štátov.....	418
7.1.1.4 Sekundárne právo	420
7.1.1.4.1 Pomenované akty a ich záväznosť	421
7.1.1.4.2 Nepomenované akty	427
7.1.1.4.3 Všeobecné a individuálne akty	429
7.1.1.4.4 Neprávne akty	431
7.1.1.4.5 Ďalšie rozdelenie aktov a ich preskúmateľnosť	434
7.1.1.4.6 Právne účinky aktu voči tretím stranám	435

7.1.2 Dôvody neplatnosti aktu	435
7.1.2.1 Nedostatok právomocí	437
7.1.2.1.1 Vecná pôsobnosť – ratione materiae	438
7.1.2.1.2 Pôsobnosť inštitucionálna – ratione personae	439
7.1.2.1.3 Pôsobnosť územná – ratione loci	442
7.1.2.1.4 Pôsobnosť časová – ratione temporis	442
7.1.2.2 Porušenie podstatných procesných podmienok	443
7.1.2.2.1 Podmienka predchádzajúcej konzultácie	443
7.1.2.2.2 Odkaz na návrh aktu, jeho právny základ a predložené stanovisko	444
7.1.2.2.3 Odôvodnenie aktu a jeho právneho základu	445
7.1.2.2.4 Publikácia sekundárnych aktov	446
7.1.2.2.5 Oznamovanie sekundárnych aktov	448
7.1.2.3 Porušenie zakladajúcich zmlúv	449
7.1.2.4 Porušenie predpisu prijatého na vykonanie zakladajúcich zmlúv	450
7.1.2.5 Zneužitie právomoci	451
7.1.3 Aktívna legitimácia v konaní o neplatnosť aktu	452
7.1.3.1 Aktívna legitimácia neprivilegovaných žalobcov voči „vlastným“ rozhodnutiam	454
7.1.3.2 Aktívna legitimácia neprivilegovaných žalobcov voči „cudzím“ rozhodnutiam a „normatívnym“ aktom	455
7.1.3.2.1 Osobný záujem	455
7.1.3.2.2 Priamy záujem	456
7.1.4 Lehota konania o neplatnosti aktu	457
7.1.5 Právomoc Súdneho dvora v konaní o neplatnosť aktu	458
7.2 KONANIE O NEPLATNOSŤ AKTOV BÝVALÉHO TRETIEHO PILIERA ÚNIE	459
7.3 KONANIE O NEPLATNOSŤ UZNESENÍ EIB	462
7.4 NÁMIETKA PROTIPRÁVNOSTI (NEUPLATNITELNOSTI)	463
7.4.1 Výklad pojmu „Všeobecne záväzný právny akt“	465
7.4.2 Použitie námiety protiprávnosti v jednotlivých druhoch súdnych konaní	466
7.4.2.1 Použitie námiety v priebehu súdnych konaní podľa ZFEÚ	466
7.4.2.2 Použitie námiety v priebehu vnútrostátneho konania	468
7.4.3 Súdne konanie podľa článku 277 ZFEÚ	469
7.4.4 Účinky rozhodnutia Súdneho dvora v konaní podľa článku 277 ZFEÚ	470

7.5 KONANIE O NEČINNOSŤ INŠTITÚCIÍ EÚ.....	470
7.5.1 Podmienky konania podľa čl. 265 ZFEÚ.....	472
7.5.1.1 Právny základ porušenia zmlúv	472
7.5.1.2 Pasívna legitimácia	475
7.5.1.3 Aktívna legitimácia	476
7.5.2 Priebeh súdneho konania podľa čl. 265 ZFEÚ	477
7.5.3 Právomoc Súdneho dvora a účinky jeho rozhodnutia	480
7.6 KONANIE O NÁHRADU ŠKODY SPÔSOBENEJ ÚNIOU.....	481
7.6.1 Základné vymedzenie konania o náhradu škody	481
7.6.2 Podmienky priznania náhrady škody	483
7.6.3 Podmienky konania o náhradu škody.....	485
7.7 KONANIE O PRACOVNOPRÁVNYCH SPOROCH ZAMESTNANCOV ÚNIE	491

8. OSTATNÉ PRÁVOMOCI SÚDNEHO DVORA	500
8.1 STANOVISKÁ SÚDNEHO DVORA	500
8.2 DISCIPLINÁRNE PRÁVOMOCI SÚDNEHO DVORA	505
8.3 KONANIE O SPOROCH Z OBLASTI DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA	511
8.4 KONANIE O SANKCIÁCH PODĽA ČLÁNKU 261 ZFEÚ	516
8.5 KONANIE NA ZÁKLADE ROZHODCOVSKEJ DOLOŽKY	520
8.6 PRÁVOMOC SÚDNEHO DVORA V MAJETKOVÝCH VECIACH.....	523
8.7 OSOBITNÉ PRÁVOMOCI SÚDNEHO DVORA EÚ	524

PRÍLOHY

SPOLOČNÉ USTANOVENIA PRE SÚDY ÚNIE.....	527
Zmluva o Európskej únii	527
Zmluva o fungovaní Európskej únie	529
Protokol č. 3 o štatúte Súdneho dvora Európskej únie.....	541
Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality	558
Protokol č. 7 o výsadách a imunitách Európskej únie.....	559
Protokol č. 36 o prechodných ustanoveniach.....	561
38. Vyhlásenie k článku 222 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o počte generálnych advokátov na Súdnom dvore.....	566
SÚDNY DVOR	567
Rokovací poriadok Súdneho dvora	567
Doplnkový rokovací poriadok.....	613
Praktické pokyny týkajúce sa priamych žalôb a odvolaní	618
Sprievodca pre splnomocnených zástupcov, poradcov a advokátov	626
Informácie o podávaní návrhov na začatie prejudiciálnych konaní vnútrostátnymi súdmi	643
Vzor uznesenia o prerušení konania a podaní prejudiciálnej otázky	649
VŠEOBECNÝ SÚD	651
Rokovací poriadok Všeobecného súdu	651
Praktické pokyny pre účastníkov konania.....	696
SÚD PRE VEREJNÚ SLUŽBU	712
Rokovací poriadok Súdu pre verejnú službu.....	712
Praktické pokyny pre účastníkov konania.....	749
SLOVENSKÉ PREDPISY.....	758
Postupy pre zastupovanie Slovenskej republiky pred súdmi EÚ	758
<i>Zoznam literatúry</i>	<i>770</i>
<i>Vecný register</i>	<i>776</i>